

Народилася я і зростала в селі Велика Глуша. В моїх батьків було п'ятеро дітей: двоє хлопців і троє дівчат. У ті жахливі роки мені було 13 років. Я все пам'ятаю що робилося. Уїба можна забути як вигонили з хат і дітей і малих на сніг викидали голими, босими. Яка людина десь щось сховала - все знайшли, з горщика з гладушка все висипали, за святими на стіні сховала людина вузлик крупки жменьку насіння - знаходили все і забирали. А для сім'ї і дітей нічого не залишали.

А в нас була маленька дитина, то мама сховала в колиску під дитину зо два кілограми зерна, а ті вийняли дитину з колиски і торбинку забрали. Лишили нас, п'ятеро дітей та батьків, голодних і холодних. Це було перед весною тридцять третього року. Ми дожили до листя з дерев, їли лободу, ходили бараболю гнилу збирали, та й так ми вижили. Людей дуже багато померло з голоду. Щоб вижити варили борщ з лебеди і дуже густий, щоб прокормити сім'ю. Пекли хліб з лущиння, жолудів.

Їли кропиву, листя кіньського щавлю. 33-й рік ми пережили

Лишилися живі всі, бо в нас була корова, отим молоком ми й спаслися. Пригадую, коли почалися жнива /вже стояли копи на полі/, батьки обоє пішли на роботу в колгосп. Мама пішла на ланку, хоч ноги були пухлі, а мені дали завдання назбирати колосків, щоб що-небудь зварити з них. Я взяла торбинку і пішла збирати на стерні. Назбирала я небагато. Збирала я не боялася, бо не знала, що цього робити не можна, просто мені ніхто нічого не сказав. Аж тут іде на мене просто якийсь чоловік, я не знала чого він хоче. Він ухопив мене за руку, видер торбинку з колосками і став мене бити тою торбинкою по голові, по очах, по чому попало. Я кричала і просилася, тоді він кинув мене на землю, висипав мені просто в очі все з торбинки і став мене бити ногами. Недалеко проходив шлях, йшли якісь жінки. Вони стали кричати. Той чоловік мене покинув і пішов. Жінки підійшли до мене, підняли, обтрусилі, обтерли мене, бо з носа йшла кров.

Все забулося-це було так давно. Багато пережили. Батьків немає в живих. А згадувати важко.

Страшотливий злочин ніколи нічим не стерти з пам'яті. Пройдуть роки, минуть десятиліття, а трагедія 1933 року все одно хвилюватиме серця людей. І тих кого вона зачепила своїм чорним крилом, і тих, хто народився після страшних після тих страшних років. Вона завжди буде об'єднувати всіх живих одним спогадом, одним сумом, однією надією.

2008р
 Ляхай Александра Максимівна
 о. Велика Туша